

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан юридичного факультету

С.В. Матвеев
С.В. Матвеев

РОБОЧА ПРОГРАМА

МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

(назва навчальної дисципліни)

підготовки

другий (магістерський)

(назва рівня вищої освіти)

галузі знань

08 «Право»

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальності

081 «Право»

(код і найменування спеціальності)

освітньо-професійної програми «Право»

(найменування освітньої програми)

тип дисципліни вибіркова навчальна дисципліна загальної підготовки

2019 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

(підпис) _____ Є.О. Гіда
(прізвище, ініціали)

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою теорії та історії держави і права
протокол № 1 від «05» вересня 2019 року

Завідувач кафедри

(підпис) _____ Є.О. Гіда
(прізвище, ініціали)

Розробники:

Павко Яна Анатоліївна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри теорії та історії держави і права

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: дисципліна загальної підготовки

Передумови вивчення навчальної дисципліни: Вивчення дисципліни «Міжнародне приватне право» повинне базуватись на знаннях, отриманих здобувачами вищої освіти під час опанування ними фундаментальних положень теорії держави і права, цивільного права, сімейного права, господарського права та інших суміжних правових дисциплін і курсів, з урахуванням останніх досягнень науки та практики, у тому числі судової.

Предметом вивчення дисципліни «Міжнародне приватне право» є суспільні відносини в сфері колізійного регулювання приватноправових відносин, ускладнених іноземним елементом.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин 4 кредити ECTS.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладення навчальної дисципліни «Міжнародне приватне право» є формування науково обґрунтованих знань про сучасний стан міжнародного приватного права, основних тенденцій його розвитку в Україні та у світі в цілому, про сутність матеріально-правових і колізійних норм, їх місця у правових джерелах, особливостях дії та значення для врегулювання правовідносин; поглиблене вивчення основних цивільно-правових інститутів, які регулюють правовідносини з «іноземним елементом», зокрема шлюбно-сімейні, трудові, спадкові, зобов'язальні, а також питання власності і міжнародного цивільного процесу.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Міжнародне приватне право» є забезпечення ознайомлення з новітніми науковими та практичними досягненнями держав у сфері імплементації міжнародних угод, які визначають засади міжнародного приватного права; вироблення навичок та вмінь комплексного аналізу та тлумачення правових норм; знання правничої термінології та здатність до використання цього правового інструментарію на практиці.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Міжнародне приватне право» забезпечує набуття здобувачами освіти **компетентностей:**

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми в галузі права при здійсненні професійної діяльності.
Загальні компетентності	ЗК04. Здатність орієнтуватися у специфічних особливостях різних сфер юридичної діяльності. ЗК05. Бути готовим до реалізації на практиці в конкретних умовах заходів (методів) щодо захисту прав та свобод людини у надзвичайних ситуаціях.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК01. Глибоке розуміння доктрини та принципу верховенства права, поваги до прав та свобод людини і проблем їх реалізації в Україні. СК02. Здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції.. СК03. Здатність кваліфіковано тлумачити нормативно-

	<p>правові акти, надавати юридичні консультації</p> <p>СК04. Здатність на практиці реалізовувати норми матеріального та процесуального права, захищати права та свободи людини і громадянина.</p> <p>СК05. Вміння використовувати правила, прийоми і засоби підготовки, розгляду, прийняття та оприлюднення нормативно-правових, правозастосовних та інтерпретаційних актів.</p> <p>СК06. Знання основних першоджерел та сучасної філософської літератури з правових питань.</p> <p>СК07. Знання правових засад організації і діяльності міжнародного комерційного арбітражу.</p> <p>СК09. Уміння працювати з міжнародними документами.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (визначені закладом вищої освіти)</p>	<p>СК1.1. Здатність на основі використання методів компаративістики вивчати різні галузі, підгалузі права та міжгалузеві інститути.</p> <p>СК1.2. Знання принципів, правових та організаційних засад діяльності міжнародного приватного права.</p> <p>СК1.4. Здатність застосовувати принципи та норми права Європейського Союзу.</p>

У результаті вивчення навчальної дисципліни «*Міжнародне приватне право*» здобувач освіти повинен:

знати: поняття предмету, методів та системи міжнародного приватного права; поняття іноземного елементу як основної ознаки міжнародних відносин; 6 основні види та ієрархічну структуру джерел міжнародного приватного права; основні поняття міжнародного приватного права, загалом такі поняття як "колізійна норма", "колізії колізійної норми", "кульгаючі відносини", "обхід закону", "публічний порядок" та ін.; основні загальновизнані в науці міжнародного приватного права формули прикріплення; основні засоби вирішення колізійних питань права власності; основні засоби вирішення колізійних питань в договірних відносинах; основні вимоги до порядку міжнародного перевезення; основні засоби вирішення колізійних питань в відносинах, що витікають з делікту; основні засоби вирішення колізійних питань в трудових відносинах; вчення про міжнародний процес.

вміти: працювати з міжнародними нормативними актами та національним колізійним законодавством України; застосувати набуті знання у вирішенні практичних питань; знаходити недоліки та порушення міжнародного законодавства та законодавства України в галузі врегулювання колізійних питань; аналізувати шляхи подолання колізійних питань, що виникають в відносинах, врегульованих міжнародним приватним правом; аналізувати існуючу судову практику в галузі розв'язання спорів між учасниками міжнародних приватноправових відносин; використовувати наукові праці вчених в галузі міжнародного приватного права з метою поглиблення набутих знань.

володіти: здатністю визначати оптимальні рішення в галузі міжнародних приватноправових відносин в умовах невизначеності; здатністю визначати оптимальні рішення в галузі міжнародних приватноправових відносин в умовах ризику; здатністю визначати оптимальні рішення в галузі міжнародних приватноправових відносин в умовах конфлікту; здатністю проводити аналіз впливу невизначеності в галузі міжнародних приватноправових відносин на якість прийняття рішень; здатністю визначати правову природу міжнародного приватного права; здатністю здійснювати обґрунтований вибір міжнародних нормативно-правових актів з метою розв'язання певних питань, що виникають в галузі міжнародних приватноправових відносин; здатністю застосовувати методи правового регулювання міжнародного приватного права; здатністю здійснювати оцінку, визначати, аналізувати та відмежовувати джерела міжнародного приватного права; здатністю прогнозувати можливий

розвиток джерел міжнародного приватного права; здатністю визначати вплив принципів міжнародного права на розвиток міжнародних приватноправових відносин; здатністю аналізувати та визначати державу як суб'єкта міжнародних приватноправових відносин; здатністю аналізувати особливості встановлення особистого закону фізичної особи в міжнародному приватному праві; здатністю застосовувати основні формули прикріплення для вирішення певних питань; здатністю використовувати знання в галузі зовнішньоекономічної діяльності на практиці.

Програмні результати навчання

Програмні результати навчання за спеціальністю (визначені стандартом вищої освіти)	<p>ПР06. Демонструвати знання основних першоджерел та сучасної філософської літератури з правових питань.</p> <p>ПР07. Знання та розуміння наукової правничої термінології.</p> <p>ПР08. Кваліфіковано тлумачити нормативно-правові акти, надавати юридичні консультації.</p> <p>ПР09. Реалізовувати норми матеріального та процесуального права, захищати права та свободи людини і громадянина на практиці.</p> <p>ПР10. Оформлювати документацію у відповідності до правових, мовних та технічних норм.</p> <p>ПР11. Вміти використовувати правила, прийоми і засоби підготовки, розгляду, прийняття та оприлюднення нормативно-правових, правозастосовних та інтерпретаційних актів.</p> <p>ПР12. Орієнтуватися у специфічних особливостях різних сфер юридичної діяльності.</p> <p>ПР13. Бути готовим до реалізації на практиці в конкретних умовах заходів (методів) щодо захисту прав та свобод людини у надзвичайних ситуаціях.</p> <p>ПР14. Демонструвати навички ділового спілкування в професійних і наукових колах рідною та іноземними мовами на високому професійному рівні.</p> <p>ПР16. Демонструвати здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації для вирішення професійних і наукових завдань в сфері права.</p> <p>ПР17. Знаті правові засади організації і діяльності міжнародного комерційного арбітражу.</p> <p>ПР18. Вміти працювати з міжнародними документами.</p>
Програмні результати навчання за вибіркоким блоком (визначені стандартом вищої освіти)	<p>ПР1.1. Використовувати сучасні методи компаративістики для вивчення різних галузей, підгалузей права та міжгалузевих інститутів.</p> <p>ПР1.3. Вміти використовувати принципи та норми права Європейського Союзу.</p> <p>ПР1.5. Адаптувати та використовувати принципи, правові та організаційні засади діяльності міжнародного приватного права в Україні.</p>

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин	
	денна форма	заочна форма

	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем	пз	лаб	с.р		л	сем	пз	лаб	с.р
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>
Змістовий модуль 1 «Поняття міжнародного приватного права, його джерела та методи правового регулювання»												
Тема 1. Предмет та система міжнародного приватного права.	8	2	2	0	0	4	9	2	2	0	0	5
Тема 2. Джерела міжнародного приватного права	8	2	2	0	0	4	5	0	0	0	0	5
Тема 3. Порівняльний метод у міжнародному приватному праві	4	0	0	0	0	4	5	0	0	0	0	5
Тема 4. Колізійний метод у міжнародному приватному праві	4	0	0	0	0	4	5	0	0	0	0	5
Тема 5. Основні питання, пов'язані з дією, тлумаченням та кваліфікацією норм права.	4	0	0	0	0	4	5	0	0	0	0	5
Тема 6. Правовий статус фізичних осіб у міжнародному приватному праві.	8	2	2	0	0	4	5	0	0	0	0	5
Тема 7. Особливості правового статусу біпатридів	4	0	0	0	0	4	5	0	0	0	0	5
Тема 8 . Юридичні особи у міжнародному приватному праві.	8	2	2	0	0	4	5	0	0	0	0	5
Тема 9. Держава як суб'єкт міжнародного права.	8	2	2	0	0	4	5	0	0	0	0	5
Тема 10. Право власності у міжнародному приватному праві.	4	0	0	0	0	4	5	0	0	0	0	5
Разом за змістовим модулем 1	60	10	10	0	0	40	54	2	2	0		50
Змістовий модуль 2. «Основні тенденції сімейного права, правове регулювання трудових відносин, міжнародний цивільний процес»												
Тема 11. Зовнішньоекономічні договори.	8	2	2	0	0	4	19	2	2	0	0	15
Тема 12. Товарообмінні операції	8	2	2	0	0	4	0	0	0	0	0	0
Тема 13. Шлюбно-сімейні відносини у міжнародному приватному праві	8	2	2	0	0	4	15	0	0	0	0	15
Тема 14. Правовідносини між батьками та дітьми.	8	2	2	0	0	4	0	0	0	0	0	0
Тема 15. Міжнародні договори з питань сімейного права.	4	0	0	0	0	4	16	0	0	0	0	16

Тема 16. Правове регулювання трудових відносин	8	2	2	0	0	4	0	0	0	0	0	0
Тема 17. Правове регулювання міжнародних перевезень.	8	2	2	0	0	4	0	0	0	0	0	0
Тема 18. Деліктні зобов'язання у міжнародному приватному праві.	4	0	0	0	0	4	16	0	0	0	0	16
Тема 19. Міжнародний цивільний процес.	4	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0
Тема 20. Міжнародна підсудність.	4	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0
Разом за змістовим модулем 2	60	10	10	0	0	40	66	2	2	0	0	62
Усього годин	120	20	20	0	0	80	120	4	4	0	0	112

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

«Поняття міжнародного приватного права, його джерела та методи правового регулювання»

Тема 1. Предмет та система міжнародного приватного права.

Поняття, предмет і система міжнародного приватного права. Розвиток науки міжнародного приватного права.

Тема 2. Джерела міжнародного приватного права.

Поняття джерела міжнародного приватного права та їх види у різних правових системах. Внутрішнє законодавство як джерело міжнародного приватного права. Види законів та нормативно-правових актів, які є джерелами міжнародного приватного права. Норми міжнародних угод як основне джерело міжнародного приватного права. Поняття звичаю. Міжнародний звичай. Судова та арбітражна практика. Зближення національного законодавства різних держав.

Тема 3. Порівняльний метод у міжнародному приватному праві.

Порівняльний метод і міжнародне приватне право. Історія розвитку порівняльного методу. Об'єкти порівняння у міжнародному приватному праві. Правові системи як об'єкти дослідження у міжнародному приватному праві. Мета порівняльного методу. Юридично-технічні методи регулювання відносин у міжнародному приватному праві.

Тема 4. Колізійний метод у міжнародному приватному праві.

Колізійний метод регулювання. Колізійні норми: загальна характеристика, структура, види. Місце колізійних норм у джерелах права. Матеріально-правовий метод і матеріально-правові норми.

Тема 5. Основні питання, пов'язані з дією, тлумаченням та кваліфікацією норм права.

Тлумачення, кваліфікація та «конфлікт кваліфікацій» у міжнародному приватному праві. Основні способи вирішення питання кваліфікації. Суть кваліфікації за принципом «закону суду». Застосування принципу «автономної кваліфікації».

Зворотне відсилання та відсилання до закону третьої держави (трансмисія). Обхід закону в міжнародному приватному праві. Вирішення питання обходу закону у законодавстві України.

Тема 6. Правовий статус фізичних осіб у міжнародному приватному праві.

Правові засади регулювання статусу фізичних осіб у міжнародному приватному праві. Правові режими, що надаються іноземцям для реалізації їхніх прав та обов'язків. Права та

дієздатність іноземців. Законодавство України про поняття «іноземець» та зміну правового статусу іноземців. Правовий статус іноземців в Україні, їхнє право та дієздатність.

Тема 7. Особливості правового статусу біпатридів.

Основні питання правового статусу громадян України за кордоном. Взаємність щодо фізичних осіб у міжнародному приватному праві. Особливості правового статусу біпатридів

Тема 8. Юридичні особи у міжнародному приватному праві.

Поняття «юридична особа». Особистий статут і «національність» юридичної особи. Загальна характеристика правового статусу іноземних суб'єктів господарської діяльності в Україні. Види діяльності іноземних суб'єктів господарювання. Представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності. Правовий статус суб'єктів господарювання України за кордоном. Транснаціональні корпорації та міжнародні юридичні особи. Ознаки притаманні ТНК. Нормативно-правові акти, що регулюють діяльність ТНК.

Тема 9. Держава як суб'єкт міжнародного права.

Держава у цивільних правовідносинах з «іноземним елементом». Правовий статус держави у міжнародних організаціях. Органи та особи, що діють від імені України як суб'єкта міжнародного приватного права. Імунітет держави у міжнародному приватному праві. Види імунітету, що відомі у практиці держав. Застосування на практиці принципу імунітету. Юрисдикційний імунітет України.

Тема 10. Право власності у міжнародному приватному праві.

Нормативно-правові акти, які регулюють питання власності у міжнародному приватному праві. Загальні питання права власності у відносинах з «іноземним елементом» за законодавством України. Правовий статус об'єктів, що є спільними для кількох держав. Колізійні питання права власності у міжнародному приватному праві. Колізійні питання права власності за законодавством України. Правове регулювання режиму майна іноземних держав та юридичних осіб, СП і міжнародних організацій, що знаходиться на території України. Об'єкти в Україні, що не можуть бути у власності іноземних суб'єктів права.

Змістовий модуль 2.

«Основні тенденції сімейного права, правове регулювання трудових відносин, міжнародний цивільний процес»

Тема 11. Зовнішньоекономічні договори.

Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16 квітня 1991р. Види діяльності, якими можуть займатися в Україні та за її межами суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності. Зовнішньоекономічні договори (контракти) і право, застосовуване до них законодавством України. Умови та облік (реєстрація) зовнішньоекономічних договорів.

Тема 12. Товарообмінні операції.

Імпорт (експорт) товарів посередниками. Ліцензування та сертифікація експортно-імпорتنих операцій. Товарообмінні (бартерні) операції. Міжнародні договори України про торговельно-економічне та інші види співробітництва. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів.

Тема 13. Шлюбно-сімейні відносини у міжнародному приватному праві.

Поняття «шлюбу» у різних правових системах. Матеріальні умови укладення шлюбу, що існують у правових системах сучасності. Формальні умови укладення шлюбу, що існують у правових системах сучасності. Особисті відносини між подружжям за національним правом.

Майнові права та обов'язки подружжя за національним правом. Розірвання шлюбу за національним правом. Колізійні питання оформлення шлюбу в міжнародному приватному праві.

Тема 14. Правовідносини між батьками та дітьми.

Колізійне законодавство України стосовно регулювання шлюбно-сімейних відносин. Реалізація аліментних зобов'язань та міжнародні угоди за участю України. Міжнародні договори та законодавство України про усиновлення.

Тема 15. Міжнародні договори з питань сімейного права.

Міжнародні договори та законодавство України про усиновлення. Міжнародні угоди з питань сімейного права.

Тема 16. Правове регулювання трудових відносин.

Трудові відносини з «іноземним елементом» та джерела їх регулювання. Колізійні прив'язки, застосовувані до регламентації трудових відносин з «іноземним елементом». Міжнародні договори України з питань трудової діяльності та соціального захисту працівників. Праця громадян України за кордоном. Праця іноземців в Україні. Зміст Угоди про співробітництво в галузі трудової міграції та 10 соціального захисту трудящих-мігрантів. Відшкодування шкоди працівникові за міжнародними договорами України.

Тема 17. Правове регулювання міжнародних перевезень.

Загальна характеристика міжнародних перевезень. Значення здійснення міжнародних перевезень для України. Правове регулювання організації міжнародних перевезень в Україні та інших державах. Акти, що регулюють транспортування трубопроводами. Основні положення Закону України «Про транзит вантажів» від 20 жовтня 1999р. Ліцензування діяльності по здійсненню міжнародних перевезень. Міжнародні залізничні перевезення. Зміст Угоди про міжнародне вантажне сполучення та Угоди про міжнародне пасажирське сполучення. Міжнародні договори прийняті в межах СНД з питань залізничних перевезень. Міжнародні автомобільні перевезення.

Тема 18. Деліктні зобов'язання у міжнародному приватному праві.

Зміст деліктного зобов'язання. Умови настання деліктного зобов'язання в національних правових системах. Вплив усупільнення виробництва та науково-технічного прогресу на деліктні зобов'язання. Колізійні питання деліктних зобов'язань з «іноземним елементом» у національному праві. Регулювання деліктних зобов'язань з «іноземним елементом» у внутрішньому законодавстві України. Норми про зобов'язання з делікту в міжнародних договорах України

Тема 19. Міжнародний цивільний процес.

Доктрина про міжнародний цивільний процес. Органи, що займаються захистом суб'єктивних цивільних справ, та принцип *lex Logi*. Національні акти України про засади процесуального статусу іноземців.

Національні акти іноземних держав про засади процесуального статусу іноземців та іноземних підприємств і організацій. Цивільні процесуальні норми у міжнародних договорах за участю України. Уніфікація норм міжнародного цивільного процесу в актах міжнародних організацій. Уніфікація норм міжнародного цивільного процесу в актах об'єднань держав

Тема 20. Міжнародна підсудність.

Поняття, види та способи визначення міжнародної підсудності. Визначення міжнародної підсудності спорів у нормативних актах України. Норми про підсудність спорів з «іноземним елементом» у міжнародних договорах, процесуальні норми у міжнародних договорах за участю

України. Уніфікація норм міжнародного цивільного процесу в актах міжнародних організацій. Уніфікація норм міжнародного цивільного процесу в актах об'єднань держав. Поняття, види та способи визначення міжнародної підсудності. Визначення міжнародної підсудності спорів у нормативних актах України. Норми про підсудність спорів з «іноземним елементом» у міжнародних договорах.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Предмет та система міжнародного приватного права.	2	2
2	Джерела міжнародного приватного права	2	0
3	Правовий статус фізичних осіб у міжнародному приватному праві.	2	0
4	Юридичні особи у міжнародному приватному праві.	2	0
5	Держава як суб'єкт міжнародного права.	2	0
6	Зовнішньоекономічні договори.	2	2
7	Товарообмінні операції	2	0
8	Шлюбно-сімейні відносини у міжнародному приватному праві	2	0
9	Правовідносини між батьками та дітьми.	2	0
10	Правове регулювання трудових відносин	2	0
Усього годин		20	4

7. Теми практичних занять

Не передбачено навчальним планом

8. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Предмет та система міжнародного приватного права.	2	2
2	Джерела міжнародного приватного права	2	0

3	Правовий статус фізичних осіб у міжнародному приватному праві.	2	0
4	Юридичні особи у міжнародному приватному праві.	2	0
5	Держава як суб'єкт міжнародного права.	2	0
6	Зовнішньоекономічні договори.	2	2
7	Товарообмінні операції	2	0
8	Шлюбно-сімейні відносини у міжнародному приватному праві	2	0
9	Правовідносини між батьками та дітьми.	2	0
10	Правове регулювання трудових відносин	2	0
Усього годин		20	4

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Предмет та система міжнародного приватного права.	4	5
2	Джерела міжнародного приватного права	4	5
3	Порівняльний метод у міжнародному приватному праві	4	5
4	Колізійний метод у міжнародному приватному праві	4	5
5	Основні питання, пов'язані з дією, тлумаченням та кваліфікацією норм права.	4	5
6	Правовий статус фізичних осіб у міжнародному приватному праві.	4	5
7	Особливості правового статусу біпатридів	4	5
8	Юридичні особи у міжнародному приватному праві.	4	5
9	Держава як суб'єкт міжнародного права.	4	5
10	Право власності у міжнародному приватному праві.	4	5
11	Зовнішньоекономічні договори.	4	15
12	Товарообмінні операції	4	0

13	Шлюбно-сімейні відносини у міжнародному приватному праві	4	15
14	Правовідносини між батьками та дітьми.	4	0
15	Міжнародні договори з питань сімейного права.	4	16
16	Правове регулювання трудових відносин	4	0
17	Правове регулювання міжнародних перевезень.	4	0
18	Деліктні зобов'язання у міжнародному приватному праві.	4	16
19	Міжнародний цивільний процес.	4	0
20	Міжнародна підсудність.	4	0
Усього годин		80	112

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Сфера виникнення колізійних законів.
2. Історія виникнення колізійного методу регулювання в міжнародному приватному праві.
3. Співвідношення між колізійними нормами та нормами, які визначають дію законів у часі.
2. Матеріальний метод правового регулювання, його переваги та недоліки.
3. Множинність колізійних прив'язок.
4. «Кульгаючі» правовідносини та «кумулятивні» колізійні норми.
5. Охорона та використання творів українських авторів за кордоном.
6. Угоди України з іншими державами про захист авторських прав.
7. Патентування вітчизняних винаходів за кордоном.
8. Видача ліцензій на винаходи та «ноу-хау».
9. Угоди України з іншими державами про захист промислової власності.
10. Всесвітня конвенція про авторське право 1952 р.
11. Директива Ради 93/98/ЄЕС стосовно уніфікації термінів захисту авторського права і деяких суміжних прав від 29 жовтня 1993 р.
12. Угода про співробітництво в галузі охорони авторського права і суміжних прав від 24.09.93 р. (СНД).
13. Міжнародні річкові перевезення.
14. Міжнародні змішані перевезення.
15. Міжнародні перевезення небезпечних вантажів.
16. Умови настання деліктного зобов'язання в національних правових системах.
17. Регулювання деліктних зобов'язань з «іноземним елементом» на території України.
18. Регулювання деліктних зобов'язань з «іноземним елементом» за законодавством різних країн світу.
19. Положення Афінської конвенції про перевезення морем пасажирів та їх багажу 1974 р. (про деліктні зобов'язання).

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Виникнення міжнародного приватного права (МПП) як науки та галузі знань.
2. Виникнення та розвиток МПП в Україні.
3. Предмет і методи правового регулювання МПП.
4. Завдання і система МПП.

5. Тенденції розвитку та особливості предмета МПП зарубіжних держав.
6. Колізійно-правовий метод у МПП.
7. Матеріально-правовий метод у МПП.
8. Порівняльний метод у МПП.
9. Значення порівняльного правознавства для МПП.
10. Питання цивільного процесу в МПП.
11. Зближення законодавства різних держав та значення цих процесів для МПП.
12. Загальна характеристика джерел МПП та їх співвідношення в різних державах.
13. Конституції іноземних держав і МПП.
14. Міжнародні двосторонні договори за участю України і норми МПП в них.
15. Міжнародні багатосторонні договори за участю України і норми МПП в них.
16. Поняття уніфікації та її види.
17. Міжнародні організації та уніфікація норм МПП.
18. Нормативно-правові акти України та норми МПП в них.
19. Законодавство іноземних держав, що містить норми з МПП.
20. Закони держав з міжнародного приватного права.
21. Європейський кодекс приватного права та його вплив на формування норм МПП.
22. Судові рішення та нормотворча діяльність у МПП.
23. Доктрина як джерело МПП.
24. Міжнародне приватне право країн Латинської Америки.
25. Міжнародне приватне право англо-американської сім'ї права.
26. Поняття колізійної норми та її будова.
27. Види колізійних норм та формули прикріплення.
28. Основні, додаткові, субсидіарні, гнучкі колізійні прив'язки.
29. Дія колізійних норм у часі.
30. Односторонні та двосторонні колізійні норми.
31. Колізійні норми, що визначають особистий статус фізичних та юридичних осіб.
32. Колізійні норми, що застосовуються до правочинів.
33. Матеріально-правові норми в МПП.
34. Взаємність у МПП.
35. Тлумачення, кваліфікація та «конфлікт кваліфікацій» у МПП.
36. Основні способи вирішення проблеми кваліфікації.
37. Позитивне застереження про публічний порядок.
38. Негативне застереження про публічний порядок.
39. Законодавство України про публічний порядок.
40. Зворотне відсилання в МПП.
41. Відсилання до закону третьої держави.
42. Обхід закону в МПП.
43. Встановлення змісту іноземного закону.
44. Правові режими, що надаються фізичним особам.
45. Поняття «іноземний громадянин» та умови, що змінюють їх правовий статус.
46. Правосуб'єктність іноземних громадян у цивілістичних відносинах з «іноземним елементом».
47. Правоздатність та дієздатність іноземних громадян, які наділені імунітетами та привілеями.
48. Цивільно-правова відповідальність іноземних громадян, які наділені імунітетами та привілеями.
49. Правосуб'єктність громадян України за кордоном.
50. Особливості правового статусу біпатридів у цивілістичних відносинах з «іноземним елементом».
51. Правосуб'єктність біженців у цивілістичних відносинах з «іноземним елементом».
52. Особистий закон фізичної особи.

53. Поняття «юридична особа» та її особистий статут.
54. «Національність» юридичної особи.
55. Діяльність іноземних юридичних осіб в Україні.
56. Загальна та спеціальна правоздатність іноземних юридичних осіб.
57. Правові режими, що надаються юридичним особам.
58. Правовий статус представництв іноземних суб'єктів господарської діяльності.
59. Правовий статус суб'єктів господарювання України за кордоном.
60. Правосуб'єктність міжнародних юридичних осіб.
61. Держава як суб'єкт цивільно-правових відносин з «іноземним елементом».
62. Міжнародно-правові основи імунітету держави.
63. Види імунітету держави у приватноправових відносинах за участю «іноземного елемента».
64. Особи, що представляють державу в цивільно-правових відносинах з «іноземним елементом».
65. Україна як суб'єкт МПП.
66. Колізійні питання речових прав.
67. Власність України, що перебуває за кордоном.
68. Об'єкти права власності іноземних суб'єктів в Україні.
69. Об'єкти, що не можуть перебувати у власності іноземних громадян, юридичних осіб інших держав, міжнародних об'єднань.
70. Колізійні питання права власності в МПП.
71. Колізійні питання права власності за законодавством України.
72. Іноземні інвестиції в Україні (міжнародний приватноправовий аспект).
73. Правосуб'єктність осіб у вільних економічних зонах.
74. Трудові відносини з «іноземним елементом» та джерела їх правового регулювання.
75. Колізії у трудових правовідносинах та їх правове вирішення.
76. Праця громадян України за кордоном.
77. Праця іноземців в Україні.
78. Відшкодування шкоди працівникові за нормами міжнародних договорів.
79. Норми національного законодавства України щодо відносин за участю «іноземного елемента».
80. Поняття шлюбу і сім'ї та їх значення в МПП.
81. Матеріальні умови вступу в шлюб.
82. Формальні умови вступу в шлюб.
83. Правове регулювання особистих відносин між подружжям.
84. Правове регулювання майнових прав та обов'язків подружжя.
85. Реалізація аліментних зобов'язань у МПП.
86. Усиновлення і норми МПП.
87. Міжнародно-правове регулювання сімейних відносин.
88. Визнання дійсності та недійсності шлюбів у МПП.
89. Визнання розірвання шлюбу в МПП.
90. Колізійні питання спадкування в МПП.
91. Особливості спадкування нерухомого майна.
92. Спадкування за заповітом.
93. Спадкування за законом.
94. Особи, які мають право на обов'язкову частку у спадщині, та негідні спадкоємці.
95. Міжнародно-правове регулювання питань спадкування.

11. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Контроль знань здобувачів вищої освіти

Контроль та оцінювання теоретичних знань та практичних навичок здобувачів вищої освіти протягом вивчення дисципліни відбувається за результатами тестування, розв'язання юридично-практичних завдань, обговорення конкретних ситуацій, а також у процесі контролю самостійної роботи.

Робоча програма передбачає застосування трьох форм контролю знань здобувачів вищої освіти:

- *поточний контроль* проводиться за кожною темою шляхом тестування, перевірки індивідуальних та колективних завдань, обговорення конкретних ситуацій, перевірки завдань для самостійної роботи, кожне з яких оцінюється за відповідними критеріями у балах.
- *модульний контроль* проводиться за певним блоком тем шляхом тестування, виконання контрольної роботи.
- *підсумковий контроль*. Формою підсумкового контролю є *залік*

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти враховується їх наступне ранжування:

I рівень знань. Здобувач вищої освіти володіє усім обсягом навчального матеріалу на теоретично-репродуктивному рівні

II рівень знань. Здобувач вищої освіти володіє повним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами

III рівень знань. Здобувач вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом на підставі вивченої основної та додаткової літератури, аргументовано висловлює власні думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань аудиторної і самостійної роботи.

Порядок переведення оцінок у систему ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Форми поточного та підсумкового контролю успішності навчання

У процесі вивчення дисципліни «Міжнародне приватне право» викладачем використовуються поточний та підсумковий контроль знань (опитування, контрольні та індивідуальні завдання, тестування тощо), презентації, залік (усний або письмовий).

13. Методичне забезпечення

1. Робоча програма дисципліни.

2. Конспект лекцій дисципліни.
3. 3. Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни

14. Рекомендована література

Нормативні акти

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
2. Україна. Цивільний кодекс: від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40 – 44. – ст. 356.
3. Україна. Цивільний процесуальний кодекс: від 18 березня 2004 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 40 – 42. – ст. 492.
4. Україна. Сімейний кодекс: від 10 січня 2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 21 – 22. – ст. 135.
5. Україна. Повітряний кодекс: від 19 травня 2011 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 48-49. – ст. 536.
6. Україна. Кодекс торговельного мореплавства: від 23 травня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 47 – 52. – ст. 349.
7. Україна. Господарський кодекс: від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19 – 20, № 21 – 22. – ст. 144.
8. Україна. Закон. Про міжнародне приватне право: від 23 червня 2005 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 32. – ст. 422.
9. Україна. Закон. Про міжнародні договори України: від 29 червня 2004 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 50. – ст. 540.
10. Україна. Закон. Про міжнародний комерційний арбітраж: від 24 лютого 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 25. – ст. 198.
11. Україна. Закон. Про зовнішньоекономічну діяльність: від 16 травня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 29. – ст. 377.
12. Україна. Закон. Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті: від 23 вересня 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 40. – ст. 364.
13. Україна. Закон. Про правонаступництво України: від 12 вересня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 46. – ст. 617.
14. Україна. Закон. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: від 22 вересня 2011 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 19-20. – ст. 179.
15. Україна. Закон. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: від 8 липня 2011 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 16. – ст. 250.
16. Україна. Закон. Про імміграцію: від 7 червня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 41. – ст. 197.
17. Україна. Закон. Про громадянство: від 18 січня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 13. – ст. 65.
18. Україна. Закон. Про інвестиційну діяльність: від 18 вересня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 47. – ст. 646.
19. Україна. Закон. Про режим іноземного інвестування: від 19 березня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 19. – ст. 80.
20. Україна. Закон. Про транспорт: від 10 листопада 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 51. – ст. 446.
21. Україна. Постанова Кабінету Міністрів. Про затвердження Положення про порядок державної реєстрації іноземних інвестицій: від 7 серпня 1996 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
22. Україна. Постанова Кабінету Міністрів. Про затвердження Положення про порядок державної реєстрації договорів (контрактів) про спільну інвестиційну діяльність за участю іноземного інвестора: від 30 січня 1997 р. № 112 // Офіційний вісник України. – 1997. – № 6. – С. 41.
23. Україна. Декрет Кабінету Міністрів. Про систему валютного регулювання і контролю: від 19 лютого 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 17. – ст. 184.

24. Україна. Міністерство економіки та європейської інтеграції України. Про затвердження Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів): Наказ від 6 вересня 2001 р. // Юридичний вісник України. – Інформаційно-правовий банк. – 2002. – 2-8 лютого. – № 5. – с. 8.
25. Україна. Вищий господарський суд. Інформаційний лист. Про деякі питання практики застосування норм Цивільного та Господарського кодексів України: від 7 квітня 2008 р. № 01-8/211 // www.zakon.rada.gov.ua.
26. Статут Гаазької конференції з міжнародного приватного права від 31 жовтня 1951 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
27. Устав международного института унификации частного права от 15 марта 1940 г. // www.zakon.rada.gov.ua.
28. Міжнародна торговельна палата. Уніфіковані правила та звичаї для документарних акредитивів від 1 січня 1994 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
29. УНІДРУА. Принципи міжнародних комерційних договорів (Принципи УНІДРУА) у ред. 1994 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
30. Міжнародна торговельна палата. Інкотермс. Офіційні правила тлумачення торговельних термінів “Міжнародної торгової палати” (ост. ред.) // www.zakon.rada.gov.ua.
31. Устав Организации Объединенных Наций и Устав Международного Суда // www.zakon.rada.gov.ua.
32. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів від 11 квітня 1980 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
33. Конвенція ООН про позовну давність у міжнародній купівлі-продажу товарів від 14 червня 1974 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
34. Віденська конвенція про право міжнародних договорів від 23 травня 1969 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
35. Віденська конвенція про правонаступництво держав стосовно договорів від 23 серпня 1978 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
36. Мінська конвенція про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах (в ред. 2002 р.) // www.zakon.rada.gov.ua.
37. Римська конвенція про право, що застосовується до договірних зобов’язань 1980 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
38. Конвенція про правовий статус біженців від 28 липня 1951 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
39. Конвенція про правовий статус осіб без громадянства від 28 вересня 1954 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
40. Загальна декларація прав людини 1948 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
41. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права 1966 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
42. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права 1966 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
43. Європейська конвенція про імунітет держав від 16.05.1972 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
44. Віденська конвенція про дипломатичні зносини від 18 квітня 1961 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
45. Віденська конвенція про консульські зносини від 24 квітня 1963 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
46. Конвенція про міжнародні залізничні перевезення (КОТІФ) від 9 травня 1980 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
47. Конвенція про перевезення морем пасажирів та їх багажу від 13 грудня 1974 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
48. Конвенція про договір міжнародного перевезення вантажів (ЦМР) від 19 травня 1956 р. // www.zakon.rada.gov.ua.

49. Конвенція про договори міжнародного дорожнього перевезення вантажів автомобільним транспортом 1956 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
50. Женевська конвенція про цивільну відповідальність за шкоду, заподіяну при перевезенні небезпечних вантажів автомобільним, залізничним та внутрішнім водним транспортом від 1 лютого 1990 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
51. Конвенція ООН про міжнародні змішані перевезення вантажів від 24 травня 1980 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
52. Конвенція про міжнародні автомобільні перевезення пасажирів та їх багажу від 9 жовтня 1997 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
53. Міжнародна конвенція про уніфікацію деяких правил про коносамент від 25 серпня 1924 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
54. Чиказька конвенція про міжнародну цивільну авіацію від 7 грудня 1944 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
55. Конвенція для уніфікації деяких правил, що стосуються міжнародних повітряних перевезень від 12 жовтня 1929 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
56. Конвенція ООН про морське перевезення вантажів від 31 березня 1978 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
57. Митна конвенція про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП 1975 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
58. Конвенція о взыскании за границей алиментов от 31 декабря 1956 г. // www.zakon.rada.gov.ua.
59. Конвенція про захист дітей та співробітництво в галузі міждержавного усиновлення від 29 травня 1993 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
60. Нью-Йоркська конвенція про громадянство одруженої жінки від 20 лютого 1957 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
61. Конвенція про колізії законів стосовно особистих та майнових відносин подружжя 1905 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
62. Європейська конвенція про усиновлення дітей 1967 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
63. Нью-Йоркська конвенція про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень від 10 червня 1958 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
64. Європейська конвенція про зовнішньоторговельний арбітраж від 21 квітня 1961 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
65. Типовий закон ЮНСІТРАЛ про міжнародний торговельний арбітраж // www.zakon.rada.gov.ua.
66. Гаазька конвенція про колізію законів, що стосуються форми заповідальних розпоряджень від 5 жовтня 1961 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
67. Гаазька конвенція про право, яке підлягає застосуванню до спадкування нерухомого майна від 1 серпня 1989 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
68. Конвенція про запровадження системи реєстрації заповітів 1972 р. // www.zakon.rada.gov.ua.
69. Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни.

Основна

1. Богуславский М. М. Международное частное право / Богуславський М. М. – М.: Юристь, 2004. – 604 с.
2. Васильченко В.В. Науково-практичний коментар Закону України “Про міжнародне приватне право”. – К.: Істина, 2007. – 200 с.
3. Грамацький Е. Напрями уніфікації та гармонізації міжнародного приватного права в контексті євроінтеграційних процесів / Грамацький Е. // Підприємництво, господарство і право. – 2010. – № 10. – С. 107-109.
4. Діковська І. Автономія волі сторін як принцип встановлення права до договірних зобов’язань / Діковська І. // Підприємництво, господарство і право. – 2010. – № 10. – С. 103-106.

5. Дрішлюк А. Функції судової практики на сучасному етапі розвитку цивільного права України / Дрішлюк А. // Юридична Україна. – 2012. – № 5. – С. 39-43.
6. Захарченко Т. Визнання та виконання арбітражних рішень на території України / Захарченко Т. // Право України. – 2008. – № 10. – С. 130 – 138.
7. Захарченко Т. Визнання та виконання арбітражних рішень на території України / Захарченко Т. // Право України. – 2008. – № 11. – С. 77 – 86.
8. Кисельова Т. Підвідомчість Міжнародному комерційному арбітражу спорів за участю держави / Кисельова Т. // Право України. – 2006. – № 8. – С. 52.
9. Килимник, І.І. и Бровдій, А.М. (2018) *Міжнародне приватне право: навч. посібник*. Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова.
10. Конституция Соединенных Штатов Америки. – М.: ТОО “Иван”, 1993. – 30 с.
11. Коссак В. М., Михайлів М. О. Правове регулювання іноземних інвестицій та міжнародної технічної допомоги в Україні: Підручник. – К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2009. – 308 с.
12. Лаврів З. М. Прецедент у європейському та вітчизняному праві / Лаврів З. М. // Вісник господарського судочинства. – 2004. – № 2. – С. 251 – 257.
13. Мироненко І. В. Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – К.: Алеута, 2012. – 272 с.
14. Мідзяновська В. Судовий прецедент: структура, види / Мідзяновська В. // Право України. – 2006. – № 6. – С. 119.
15. Міжнародне приватне право: навчальний посібник / [За заг. ред. С. Г. Кузьменка]. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 316 с.
16. **Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.**
17. **Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванов Ю. Ф., Чур- піга Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с.**
18. Міжнародний комерційний арбітраж в Україні: теорія та законодавство / [Під заг. ред. І. Г. Побірченка]. – К.: Видавничий Дім “Ін Юре”, 2007. – 584 с.
19. Мережко А. А. Коллизионное право США / Мережко А. А. – К., 2003. – 136 с.
20. Мережко А. А. Наука международного частного права: история и современность / Мережко А. А. – К.: Таксон, 2006. – 356 с.
21. Недогреева А. І. Тенденції реалізації норм міжнародного права в національному законодавстві / Недогреева А. І., Приліпко А. В. // Зовнішня торгівля: право та економіка. – 2007. – № 4. – С. 25 – 29.
22. Передерієв Є. Система міжнародного приватного права / Передерієв Є. // Підприємництво, господарство і право. – 2007. – № 2. – С. 54 – 56.
23. Передерієв Є. Вплив глобальної юридичної системи на міжнародні морські відносини / Передерієв Є. // Право України. – 2007. – № 3. – С. 143.
24. Собкова В. Місце судового прецеденту серед інших джерел права у англосаксонській правовій системі / Собкова В. // Право України. – 2007. – № 5. – С. 153.
25. Степанюк А. Колізійний метод міжнародного приватного права / Степанюк А. // Підприємництво, господарство і право. – 2006. – № 2. – С. 6 – 11.
26. Цірат Г. Джерела міжнародного приватного повітряного права / Цірат Г. // Юридична Україна. – 2012. – № 6. – С. 56-61.
27. Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар / [За ред. розробників проекту Цивільного кодексу України]. – К.: Істина, 2004. – 928 с.

28. Чубарев В. Л. Міжнародне приватне право: навчальний посібник / Чубарев В. Л. – К.: Атіка, 2006. – 608 с.

Допоміжна

1. Авчинкіт Д. В. Международные перевозки: правовые аспекты перемещения грузов и пассажиров/ Д. В. Авчинкіт.- Минск: Амалфея, 1999 - 304 с.
2. Агарков М. М. Применение советским судом иностранного права // Проблемы социалистического права / М. М. Агарков.-- 1938.- № 3.
3. Аякеев С. С. Теория права / С. С. Аякеев.- М.: БЕК, 1995.- 320 с.
4. Алексеев С. С. Частное право: Научно-публицистический очерк / С. С. Аякеев.- М.: Статут, 1999,- 160 с.
5. Ануфриева Л. П. Международное частное право: В 3-х т. Том 1. Общая часть: Учебник/ Л. П. Ануфриева.- М.: БЕК, 2000.-288 с.
6. Ануфриева Л. П. Международное частное право: В 3-х т. Том 2. Особенная часть. Учебник/ Л. П. Ануфриева.- М.: БЕК, 2000.- 656 с.
7. Ашера Д. Международный арбитражный суд МТП // Хозяйство и право,- М., 1996.-Х” 10,-С. 162-166.
8. Бабаев М. Х. Международный договор и источники международного частного права /7 Вестник Киевского ун-та. Международные отношения и международное право. Вып. 13.- К.. 1981,-С. 115-118.
9. Богжлавский М. М. Международное частное право: Учебник - 3-е изд., перераб. и доп, - М.; Юристъ, 1999.-408 с.
10. Брун М. И. Публичный порядок в международном частном праве, СПб., 1916.
11. **Міжнародне приватне право: комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни. [Електронний ресурс] : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю 081 "Право"/ КПП ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Гожій І.О. – Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2018. - 68с.**

15. Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

Органи державного управління і національні інститути

Президент України www.president.gov.ua
 Верховна Рада України www.rada.gov.ua
 Кабінет Міністрів України www.kmu.gov.ua
 Конституційний Суд України www.ccu.gov.ua
 Верховний Суд www.scourt.gov.ua
 Рада національної безпеки та оборони України www.rainbow.gov.ua
 Міністерство юстиції України www.minjust.gov.ua
 Офіс Генерального прокурора www.gp.gov.ua
 Електронна бібліотека з правознавства
www.pravo.biz.ua
 Центр політико-правових реформ www.pravo.org.ua
 Українська Гельсінська спілка з прав людини www.helsinki.org.ua

Наукові та електронні бібліотеки в Україні

Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського www.nbuv.gov.ua
 Національна парламентська бібліотека www.alpha.rada.kiev.ua

Електронна бібліотека Львівської комерційної академії www.dev.lac.lviv.ua/lib

Наукова бібліотека імені Максимовича www.lib-gw.univ.kiev.ua

Дніпропетровська обласна наукова бібліотека www.libr.dp.ua

Вінницька державна обласна універсальна наукова бібліотека імені К.А.Тімірязєва
www.library.vinnitsa.com

Львівська електронна бібліотека імені В.Стефаника www.lsl.lviv.ua

Одеська державна наукова бібліотека імені М.Горького www.ognb.odessa.ua

Велика економічна бібліотека www.economics.com.ua

Електронна бібліотека www.lib.com.ua